

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Podmioty duszpasterstwa (PA)
Prowadzący	Ks. prof. ucz. dr hab. Tomasz Wielebski
Wydział	Teologiczny
Kierunek	Specjalistyczne Studia Teologiczne
Poziom studiów	drugiego stopnia (magisterskie)
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne / hybrydowe
Moduł specjalnościowy	Teologia praktyczna
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	1 oraz 2
Semestr	1 oraz 3
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, do wyboru)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	Dla pierwszego roku: STL_W01; STL_W05; STL_W06; STL_U06; STL_K02 Dla drugiego roku: STL_W04; STL_W05; STL_W06; STL_U04; STL_U09; STL_U10; STL_K05
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład kierunkowy
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	Pierwszy rok: 4 Drugi rok: 3
Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z teologii ogólnej.
Opis i cele przedmiotu	Celem zajęć jest całościowe omówienie miejsca i roli osób duchownych, świeckich i konsekrowanych w urzeczywistnianiu istoty Kościoła. Studenci poznają nauczanie Magisterium na temat tożsamości i zadań służących realizacji powołania do apostołstwa trzech podmiotów duszpasterstwa. Poznają też zasady służące realizacji komplementarnej, realizowanej w duchu synodalnym, współpracy służącej urzeczywistnianiu ewangelizacyjnego celu istnienia Kościoła.

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Zagadnienia wprowadzające	2
2. Eklezjologia II Soboru Watykańskiego i czasów posoborowych	4

3. Realizacja apostołatu hierarchicznego: podstawy teologiczne i sposoby realizacji powołania biskupa, prezbitera, diakona	8
4. Laikat i apostołstwo świeckich: podstawy teologiczne, apostołstwo wspólne, własne, pomocnicze, posługa teologów świeckich	8
5. Apostołstwo instytutów życia konsekrowanego: podstawy teologiczne, metody i formy	4
6. Zasady komplementarnej, realizowanej w duchu synodalnym, współpracy osób duchownych, świeckich i konsekrowanych służącej urzeczywistnianiu istoty Kościoła	4
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie <i>absolwent po tych studiach</i> będzie wiedział i umiał)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie <i>student po tym przedmiocie</i> będzie wiedział i umiał)	Sposoby <u>weryfikacji</u> efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy...)
I rok			
STL_W01	ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej teologii, w szczególności w zakresie studiowanej specjalności teologicznej; jest w stanie rozwijać tę wiedzę i twórczo stosować ją w działalności edukacyjnej i środowiskowej	W1 - student opisuje tożsamość trzech podmiotów duszpasterstwa; kieruje ich harmonijną, realizowaną w duchu synodalnym, współpracą w kontekście urzeczywistniania powołania do apostołstwa (temat/bloki zajęć 3, 4, 5, 6)	Kolokwium pisemne Egzamin ustny
STL_W05	w pogłębiony sposób zna zasady działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej, katechetycznej i misyjnej Kościoła katolickiego, dialogu ekumenicznego i międzyreligijnego	W2 - student omawia teologiczne i pozateologiczne zasady porządkujące współpracę trzech podmiotów duszpasterstwa w działalności ewangelizacyjnej Kościoła (temat/bloki zajęć 1, 6)	Kolokwium pisemne Egzamin ustny
STL_W06	ma pogłębioną znajomość współczesnego nauczania Kościoła katolickiego w zakresie teologii biblijnej, patrystycznej, systematycznej i praktycznej	W3 - student wyjaśnia podstawy teologiczne dotyczące tożsamości poszczególnych podmiotów duszpasterstwa oraz sposobów i form ich komplementarnego angażowania się w życie Kościoła (temat/bloki zajęć 2, 3, 4, 5, 6)	Kolokwium pisemne Egzamin ustny
STL_U06	posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, prowadzenia merytorycznej dyskusji dotyczącej zagadnień biblijnych, teologicznych i życia Kościoła, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów	U1 - student analizuje działalność trzech podmiotów duszpasterstwa i ją porządkuje , korzystając z wiedzy teologicznej i pozateologicznej oraz zdobytych umiejętności i kompetencji (temat/bloki zajęć 3, 4, 5)	Egzamin ustny

	zacierpniętych z literatury, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań		
STL_K02	rozumie potrzebę intelektualnego oraz religijno-duchowego formowania się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces kształcenia innych osób oraz potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny	K1 - student troszczy się o swoją wielowymiarową formację jak też pracujących z nim zespołowo osób; docenia znaczenie interdyscyplinarnego podejścia do działalności ewangelizacyjnej Kościoła, korzystając w niej z ciągle pogłębianej znajomości zasad teologicznych i pozateologicznych (temat/bloki zajęć 2, 6)	Egzamin ustny
II rok			
STL_W04	ma pogłębioną wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych w zakresie teologii	W1- student streszcza najważniejsze osiągnięcia ośrodków badawczych teologii dotyczące trzech podmiotów duszpasterstwa (temat/bloki zajęć 2, 3, 4, 5, 6)	Egzamin ustny
STL_W05	zna główne zasady działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej, katechetycznej i charytatywnej Kościoła katolickiego, dialogu ekumenicznego i międzyreligijnego	W2 - student omawia teologiczne i pozateologiczne zasady porządkujące współpracę trzech podmiotów duszpasterstwa w działalności ewangelizacyjnej Kościoła (temat/bloki zajęć 1, 6)	Kolokwium pisemne Egzamin ustny
STL_W06	ma pogłębioną znajomość współczesnego nauczania Kościoła katolickiego w zakresie teologii biblijnej, systematycznej i praktycznej	W3 - student wyjaśnia podstawy teologiczne dotyczące tożsamości poszczególnych podmiotów duszpasterstwa oraz sposobów i form ich komplementarnego angażowania się w życie Kościoła (temat/bloki zajęć 2, 3, 4, 5, 6)	Kolokwium pisemne Egzamin ustny
STL_U04	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własnym rozwojem osobowym i karierą zawodową	U1 – student planuje i organizuje działania związane z nieustannym pogłębianiem swojej wiedzy oraz komplementarnego rozwoju osobowego w kontekście trzech podmiotów duszpasterstwa (temat/bloki zajęć 3, 4, 5, 6)	Egzamin ustny
STL_U09	potrafi nawiązywać współpracę z różnymi podmiotami działalności edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej, społecznej i charytatywnej	U2 – student wybiera sposób planowania, koordynacji i ewaluacji współpracy trzech podmiotów duszpasterstwa z różnymi podmiotami życia społecznego (temat/bloki zajęć 3, 4, 5, 6, 7)	Egzamin ustny

STL_U10	potrafi twórczo włączyć się w różne formy działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej, katechetycznej i charytatywnej Kościoła katolickiego	U3 – student wybiera sposób twórczego włączania się w działalność ewangelizacyjną Kościoła, współpracując z trzema podmiotami duszpasterstwa Kościoła (temat/bloki zajęć 3, 4, 5, 6, 7)	Egzamin ustny
STL_K05	ma świadomość złożoności rzeczywistości i rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów	K3 – student zachowuje otwartość na interdyscyplinarne podejście do rozwiązywania problemów związanych z synodalną współpracą trzech podmiotów duszpasterskich Kościoła (temat/bloki zajęć 3, 4, 5, 6, 7)	Egzamin ustny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

	Wykład informacyjny
	Wykład konwersatoryjny
	Prezentacja multimedialna
	Praca z tekstem

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	30/1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	45 (r. 1) 30 (r. 2)	90/3 (r. 1) 60/2 (r. 2)
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	45 (r. 1) 30 (r. 2)	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Ocena końcowa jest średnią wyliczaną na podstawie ocen częściowych za: aktywność w dyskusji podczas wykładu (25%), test śródsesemestralny ze wskazanej lektury (25%), egzamin końcowy obejmujący treść wykładu i lektur (50%).

Frekwencja na zajęciach: dopuszczalne są trzy nieusprawiedliwione nieobecności.

Kryteria oceny z testu (pytania zamknięte, jednokrotny wybór):

30-28 pkt - ocena: bardzo dobra;
27-26 pkt - ocena: dobry plus;
25-23 pkt - ocena: dobry;
22-21 pkt - ocena: dostateczny plus;
20-18 pkt - ocena: dostateczna;
17 pkt i mniej - ocena: niedostateczna.

Kryteria oceny z egzaminu:

Na ocenę bdb - student wykazuje się pogłębioną wiedzą dotyczącą całościowej teologicznej wizji Kościoła i sposobów jej urzeczywistniania w kontekście funkcji podstawowych; merytorycznie wyjaśnia, funkcjonalnie korzystając z nauczania Magisterium, specyfikę tożsamości i sposobów realizacji powołania do apostołstwa poszczególnych podmiotów duszpasterstwa, wskazując wspólne i odrębne przestrzenie działań; wymienia i obszernie omawia teologiczne i pozateologiczne zasady regulujące komplementarność działań podmiotów duszpasterstwa, podając konkretne przykłady; twórczo potrafi, odnosząc się do negatywnych casusów postępowania poszczególnych podmiotów duszpasterskich,

zaproponować w formie komplementarnego modelu kierunki działań służące realizacji posłannictwa zbawczego Kościoła, zrealizować je i dokonać ich ewaluacji.

Na ocenę db - student wykazuje się wiedzą dotyczącą większość elementów teologicznej wizji Kościoła i sposobów jej urzeczywistniania w kontekście wybranych funkcji podstawowych; wyjaśnia większość elementów dotyczących specyfiki tożsamości i sposobów realizacji powołania do apostołstwa poszczególnych podmiotów duszpasterstwa, wskazując wybrane wspólne i odrębne przestrzenie działań; wymienia i omawia większość teologicznych i pozateologicznych zasad regulujących komplementarność działań podmiotów duszpasterstwa; potrafi samodzielnie zaproponować kierunki działań służące realizacji posłannictwa zbawczego Kościoła i je, we współpracy z różnymi podmiotami, realizować.

Na ocenę dst - student wykazuje się elementarną wiedzą dotyczącą wybranych elementów teologicznej wizji Kościoła i sposobów jej urzeczywistniania; wymienia i wyjaśnia podstawowe elementy tożsamości i niektóre sposoby realizacji powołania do apostołstwa poszczególnych podmiotów duszpasterstwa; wymienia i omawia niektóre teologiczne i pozateologiczne zasady regulujące komplementarność działań; potrafi, we współpracy z innymi podmiotami, zaproponować kierunki działań służące realizacji posłannictwu zbawczego Kościoła.

Literatura obowiązkowa

	II Sobór Watykański, Dekret o posłudze i życiu kapłanów <i>Presbyterorum ordinis</i> , Watykan 1965.
	II Sobór Watykański, Dekret o apostołstwie świeckich <i>Apostolicam actuositatem</i> , Watykan 1965.
	Franciszek, Adhortacja apostołska <i>Evangelii gaudium</i> o głoszeniu Ewangelii we współczesnym świecie, Watykan 2013.
	Jan Paweł II, Adhortacja apostołska <i>Christifideles laici</i> o powołaniu i misji świeckich w kościele i w świecie dwadzieścia lat po Soborze Watykańskim II, Watykan 1998.
	Jan Paweł II, Adhortacja apostołska <i>Vita consecrata</i> o życiu konsekrowanym i jego misji w Kościele i w świecie, Watykan 1996.

Literatura uzupełniająca

	Parzyszek Cz., <i>Życie konsekrowane w posoborowym nauczaniu Kościoła</i> , Ząbki 2007.
	Polak M., <i>Prezbiterologia pastoralna. Pastoralna tożsamość współczesnego prezbitera</i> , Poznań 2016.
	Weron E., <i>Laikat i apostołstwo</i> , Poznań 1999.

* lista rodzajów zajęć

☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)

- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- X wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)